

ת"פ 22186/08/14 - מדינת ישראל נגד ו ס

בית משפט השלום בעכו
ת"פ 22186-08-14 מדינת ישראל נ' ו ס
לפני כבוד השופט וויליאם חאמד
המאשימה: מדינת ישראל
נגד ו ס
הנאשמת: ו ס

15 דצמבר 2015

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד אדם סרי

הנאשמת - נוכחת

הסנגור - עו"ד יונתן גור ממושרדו של עו"ד שגיא סיון - ס. ציבורי

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בעבירות של גניבה בידי עובד, לפי סעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 ורישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק הנ"ל.

לפי המתואר בעובדות כתב האישום, במועדים הרלבנטיים לכתב האישום גנבה הנאשמת מהבנק סך של 348,000 ₪, בנסיבות המתוארות להלן: בתאריך 22.05.13 היא ביצעה הפקדה פיקטיבית על סך 49,000 ₪ לחשבון ע"ש ל ג, שהינה קרובת משפחה, והעבירה סכום זה באותו היום לחשבון בנק אחר ע"ש זרנקין אלכסנדרה, שאף היא קרובת משפחה. כן ביצעה הנאשמת, בתאריך 27.05.13, הפקדה פיקטיבית נוספת על סך של 90,200 ₪ לחשבון הרשום ע"ש חברתה, לגולנסקי נדז'דה, ובמהלך חודש מאי 2013 ביצעה הפקדות פיקטיביות נוספות לחשבונה של אלכסנדרה, בסכום כולל של 208,800 ₪, מבלי שבפועל התקבל או הופקד כסף, ובהמשך העבירה את הסכומים שגנבה מהבנק, ושהצטברו בחשבונותיהן של אלכסנדרה וגולנסקי, בסך כולל של 343,000 ₪, כתשלום עבור מגרש אותו רכשה. סכום נוסף בסך 4,500 ₪, שנותר בחשבונה של אלכסנדרה, שימש את הנאשמת לצרכיה האישיים והסך הנותר בסך 500 ₪ שימש לתשלום העמלות עבור הפעולות הבנקאיות השונות שנעשו בחשבון של אלכסנדרה. מעבר לכך, לצורך מניעת גילוי מעשה הגניבה, ביצעה הנאשמת משיכה מחשבון הסניפומט בסניף בו עבדה, וזאת על מנת לאזן את החוסר שנוצר בקופתה ובכספת הבנק, כתוצאה ממעשיה.

ב"כ המאשימה, בטיעונו לעונש, ציין כי מעשיה של הנאשמת היו מתוכננים בקפידה ומתוככמים, וכי

חלקה של הנאשמת בביצוע העבירות הוא מלא ובלעדי. עוד טען כי הנזק שנגרם מביצוע העבירות הוא חמור, הן בהיבט הכלכלי והן בהיבט של אובדן האמון בעובדים, שעה שהנאשמת ניצלה לרעה את משרתה ואת נגישותה למחשבי הבנק על מנת לבצע את זממה. לטענתו, המלצת שירות המבחן הינה מקלה ולא מידתית בהתחשב בחומרת העבירות הנ"ל. לפי ב"כ המאשימה, מתחם העונש ההולם כולל מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים עד 30 חודשים, מאסר על תנאי משמעותי, קנס וכן פיצוי לבנק.

הסנגור טען כי נסיבותיה האישיות של הנאשמת חריגות מאוד, כאשר עניין הוא בנאשמת שהינה בת 28, סובלת מבעיה פסיכיאטרית, נעדרת סביבה תומכת ודמויות הוריות והייתה נתונה תחת לחץ רב מאוד לאור חוב שירשה לאחר מות אימה, וכתוצאה מכך טעתה בשיקול הדעת וביצעה את המעשה. עוד ציין הסנגור כי הנאשמת הודתה בפני גורמי הבנק והמשטרה בהזדמנות הראשונה, לקחה אחריות מלאה וחתמה על כל ההסכמים וההסדרים עם הבנק ללא ייצוג משפטי, ופיצתה באופן מלא את הבנק ובימים אלה היא מתעתדת לסיים לשלם את מלוא החוב הנוסף בו היא נקנסה על ידי הבנק בסך של 50,000 ₪, ומשכך אין לטעון כי עקב מעשי הנאשמת נגרם נזק כלכלי לגורם כלשהוא. הסנגור ביקש לראות במעשיה כמעשה חד פעמי אחד אשר אין בו תכנון מוקדם וטען כי יש לראות את העבירה של רישום כוזב כמובלעת של המעשה העיקרי. לטענתו, מתחם העונש ההולם כולל עונש של"צ עד למאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים שירוצה בעבודות שירות, ועתר לסטות לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום, בהתאם לסעיף 40 ד' לחוק.

שירות המבחן ציין בתסקיר שהגיש כי הנאשמת בת 28, עלתה ארצה בשנת 1999, נשואה ואם לשני ילדים, אביה נפטר לנגד עיניה בהיותה בת 11 שנים, ובהיותה בכיתה י"ב אמה נפטרה ממחלה קשה. עוד צוין כי הנאשמת פוטרה מעבודתה בבנק עקב הסתבכותה בעבירות נשוא תיק זה, וכיום היא עובדת במקום עבודה אחר. הנאשמת ציינה בפני שירות המבחן כי היא ביצעה את העבירות בהיותה תחת לחץ כבד בשל קיומו של חוב שירשה מאימה, לגביה היא הייתה חתומה על ערבות, בשל הליכי עיקול ורצון לרכוש מגרש לבניית בית מגורים במקום אחר היא ביצעה את העבירות כאן על מנת לא להפסיד את המגרש, אותו רכשה בסופו של יום. כן ציינה שם כי לאחר גילוי מעשה העבירה היא חתמה על הסדר תשלומים עם הבנק להשבת הסכומים שגנבה מהבנק. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת גדלה בנסיבות מורכבות, נעדרת דפוסי התנהגות עברייניים, נזקקת להליך שיקומי על מנת להפחית ממידת הסיכון להישנות מעשי עבירה, וכי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע עבור הנאשמת, בעוד שהטלת עונש מאסר בפועל, גם על דרך עבודות השירות, יהא בעל השלכות קשות עליה ויביא לקריסה כלכלית של משפחתה. שירות המבחן המליץ להעמיד את הנאשמת בצו מבחן ולהטיל עליה עונש של"צ בהיקף של 400 שעות.

תחילה יקבע בית המשפט את מתחם העונש הראוי, ברוח עיקרון ההלימה, שהינו העיקרון המנחה לעניין זה, ולצורך כך יביא בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו עקב מעשה העבירה ואת מידת הפגיעה בהם, וכן את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לרבות חלקו של הנאשם בביצוע, הנזק שנגרם כתוצאה ממנה וזה שעלול היה להיגרם עקב כך, מצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה, הקרבה לסייג לאחרייות פלילית, ההתעללות בקורבן העבירה וקיומו של תכנון מראש.

בעניינה של הנאשמת שבפניי, עניין לנו בעבירות חמורות עד מאוד, הפוגעות בערכים חברתיים שונים. המדובר במעשי

גזל, הגורמים נזק כלכלי כבד למוסדות הפיננסיים ולפגיעה עמוקה ביחסי המסחר התקינים ושיבושם. כן פוגעות העבירות הנ"ל באמון הציבור במערכת הבנקאיות, עת נחשף הציבור למעשי הונאה המבוצעים על ידי נציגי הבנק, בעלי נגישות למאגרי הבנק. הנאשמת פגעה גם באמון שנתן בה מעבידה עת שילב אותה במסגרת עבודה ובמשרה בעלת נגישות למאגרי הבנק ולחשבונות השונים, והיא ניצלה, בעזרת מצח ובשפלות רוח, תפקידה זה על מנת לבצע את זממה. כמו כן, חומרה יתרה טמונה בשלוש: האחת, סכום הגניבה שהינו ניכר והגיע לכדי מאות אלפי שקלים. השנייה, ביצוע העבירות במספר הזדמנויות, פעם אחר פעם, מבלי שהנאשמת תירתע ותחדל מהמשך ביצוען, עד שהיה בידיה להשיג את הסכום לו נזקקה לשם רכישת המגרש, ובכך העדיפה את טובתה הכלכלית על פני קיום חוק ושמירה על זכויות הבנק והציבור וקיום שליחותה מטעם הבנק. והשלישית, ניצול חשבונות השייכים ללקוחות אחרים על מנת להפקיד בהם את הסכומים שהיא גנבה ממעבידה, ולאחר מכן להעביר מהם את הסכומים הנ"ל לידי הגורמים החיצוניים לרכישת מגרש ולצרכים אחרים. הנאשמת השתמשה, לשם כך, בחשבונות קרובות משפחה ובחשבון חברתה, ובכך היא לימדה על עצמה כמי שלא שומרת אמון כלפי איש, פרטי כציבורי, קרוב משפחה או זר.

העבירות בוצעו לאחר תכנון מראש ובתחכום רב. הנאשמת תכננה את מהלכי הגניבה, צעד אחר צעד, החל מבחירת החשבונות בהם תשתמש לצורך הפקדת הסכומים שתגנוב מהבנק, ואת אופן העברתם של אלה לאחרים, ובהמשך, ניסיון להעלמת מעשה העבירה. הדבר דרש תכנון מדוקדק, תחכום רב ותעוזה חריגה.

בנסיבות הנ"ל הכרח להטיל על הנאשמת גם רכיב ענישה של מאסר בפועל, על מנת לקיים אחר צורכי ההרתעה והגמול. ענישה שאינה כוללת רכיב זה מחטיאה תכלית זו של ענישה, מהווה מסר סלחני ולא מידתי לציבור, ואין בה כדי לבטא את סלידתו של בית המשפט ממעשי עבירה אלו והוקעתו אותם. לאור זאת, מצאתי כי מתחם העונש הראוי כולל מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים עד 24 חודשים, מאסר על תנאי וקנס כספי.

משקבע בית המשפט את מתחם העונש הראוי, יגזור את דינו של הנאשם בתוך המתחם, אך רשאי הוא לחרוג ממתחם זה משיקולי שיקום, לפי סמכותו בהוראת סעיף 40 ד' לחוק. שיקולים אלה מתקיימים בעניינה של הנאשמת. אנמק:

הנאשמת הודתה בביצוע העבירות סמוך מאוד לאחר ביצוען, במסגרת החקירה המשטרתית וכן בפתח משפטה, ובכך היא לקחה אחריות מלאה עליהן. היא גם הביעה בפני שירות המבחן בוושה וחרטה על מעשיה. עוד אציין כי לפי שירות המבחן, הנאשמת חוותה, בהיותה קטינה, אירועים טראומטיים שהתבטאו באובדן הוריה, וכך גדלה במסגרת הנעדרת דמות הורית תומכת ובתחושת בדידות עמוקה, ונקלעה למצוקה כלכלית קשה ביותר עקב חוב של אימה, עמו נאלצה להתמודד לאחר מות האם, שעה שהיא שימשה ערבה לחוב זה. מצוקה כאמור אינה בבחינת הגנה או פטור מפני אחריות פלילית, אך תומכת היא במסקנה כי מעשי העבירה שביצעה הנאשמת חריגים לכלל אורחות חייה, וכי היא מנהלת, ככלל, אורח חיים נורמטיבי, והרי גם שירות המבחן התרשם כי הנאשמת נעדרת דפוסי התנהגות עברייניים. עוד הבאתי במניין שיקולי הענישה את ממצאי שירות המבחן כי הנאשמת שרויה, במהלך ההליך המשפטי, בדיכאון ובחרדה, ואף הופנתה לבדיקה פסיכיאטרית, שבעקבותיה הומלץ על טיפול תרופתי ופסיכולוגי והמשך מעקב פסיכיאטרי. שירות המבחן התרשם, כפי שהתרשמתי אנוכי, כי ההליך המשפטי מהווה, כשלעצמו, גורם מרתיע עבור הנאשמת, והמליץ לאפשר לה למצות את ההליך הטיפולי - תרופתי ופסיכולוגי - בפיקוחו, ובהמשך תיבחן האפשרות לשלבה בהליך טיפולי במסגרת השירות, ולשם כך, המליץ השירות להעמידה בצו מבחן. לפי התרשמות שירות המבחן, מיצוי הליך זה יפחית

ממידת הסיכון להישנות דבר עבירה בעתיד. בהתחשב בעובדה כי הנאשמת, שהינה נעדרת עבר פלילי לחלוטין וזו היא הסתבכותה היחידה בפלילים, תיקנה את הנזק הכספי שנגרם לבנק על ידי תשלום פיצוי בהסדר תשלומים שהושג בין הצדדים, ובהתחשב בכך כי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע עבורה, בבעיה הנפשית ממנה היא סובלת, שככל הנראה החמירה לאחר ביצוע העבירות, ועל רקע נסיבות חייה הקשות, כפי שתוארו בתסקיר, ולאור התרשמות שירות המבחן כי מיצוי הליך שיקומי יפחית ממידת הסיכון להישנות מעשה עבירה בעתיד, שוכנעתי כי נכון וצודק הוא לבכר את ההיבט השיקומי וליתן בידי הנאשמת את האפשרות למצות הליך זה, בו כבר החלה, בפיקוח גורם מקצועי, הוא שירות המבחן. בהצלחת הליך זה תצאנה הנאשמת בפרט והחברה בכלל נשכרות, בעוד שדחיית הליך זה עתה תביא לקיומו של סיכון של ממש להתנהגות פורצת גבולות בעתיד, בצד החרפת מצבה הנפשי של הנאשמת.

שיקולי השיקום הנ"ל מצדיקים לחרוג ממתחם העונש שקבעתי, באופן שלא להטיל על הנאשמת קנס כספי או פיצוי, ולא להטיל עליה מאסר בפועל בתוך המתחם הנ"ל, אם כי הכרח להטיל עליה רכיב של מאסר בפועל שאינו בתוך המתחם הנ"ל, וככזה אשר ירוצה בעבודות שירות ויעמוד על 5 חודשים. הימנעות מהטלת מאסר בפועל כלל אינה מקיימת אחר מטרות הענישה, כפי שציינתי מעלה, ומהווה חריגה קיצונית ולא ראויה ממתחם העונש הנ"ל. בית המשפט, בהגיעו למסקנה כי יש לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום, אינו מבטל את הצורך לקיים אחר צרכי ההרתעה והגמול, אלא שעליו לאזן נכונה בין כלל מטרות הענישה, ההרתעית והשיקומית. נראה כי עונש של מאסר בפועל שניתן לרצותו בעבודות שירות, בצד עונש של מאסר מותנה והעמדת הנאשמת בצו מבחן, יקיימו במשולב אחר צרכי השיקום וההרתעה. שכן, תדע הנאשמת כי הפרת צו המבחן תביא אותה חזרה בשערי בית המשפט, אשר יהא רשאי לגזור עליה עונשים אחרים לאחר הפקעת הצו.

אני דוחה את הדין לקבלת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות ולמתן גזר דין ליום 21.1.16 שעה 09.00.

המזכירות והסנגור ימציאו את ההחלטה לממונה אשר יגיש חוות דעתו עד למועד הנ"ל, ויצור קשר עם הנאשמת בטלפון מס' 054-8060665 ובאמצעות הסנגור בטלפון מס: 054-4872845.

ניתנה והודעה היום ג' טבת תשע"ו, 15/12/2015 במעמד הנוכחים.

וויליאם חאמד, שופט